

SOCIALMINISTERIET

Den 29. september 2004

Under henvisning til Folketingets Finansudvalgs brev af 6. september 2004 følger hermed – i 70 eksemplarer – socialministerens svar på spørgsmål nr. 2 (§ 15 – bilag 4, vedr. FFL05 § 15).

Spørgsmål nr. 2:

»Ministeren bedes tilsende udvalget et notat om udviklingen vedrørende frit valg af hjemmehjælp, herunder om i hvilket omfang ordningen har været anvendt, brugernes tilfredshed og omkostningerne i forbindelse med ordningen.«

Svar:

Ankestyrelsen gennemførte i marts/april 2004 en spørgeskemaundersøgelse blandt alle landets kommuner af implementeringen af frit valg på ældreområdet. Undersøgelsen blev offentliggjort i slutningen af juni 2004.

På grundlag af undersøgelsen kan det konstateres, at det frie valg er ved at være en realitet i hjemmehjælpen, og mange ældre benytter sig af muligheden. Regeringens målsætning om at give den enkelte borger større personlig valgfrihed og større indflydelse på deres eget liv er på rette vej.

Af undersøgelsen fremgår det, at

- 22 pct. af modtagerne af praktisk hjælp har private leverandører til helt eller delvist at levere hjælpen. Fraregnes Københavns Kommune er andelen af modtagere 9 pct.;
- størstedelen af kommunerne vurderer, at flere borgere med tiden vil vælge private leverandører til hjemmehjælp;
- 66 pct. af kommunerne kan tilbyde frit valg på en eller flere af hjemmehjælpsydelseerne personlig pleje, praktisk hjælp og madservice;
- størstedelen af kommunerne vurderer, at frit valg har medvirket til at forbedre kvaliteten og retssikkerheden i ældreplejen, særligt i forhold til visitation, tilsyn og kontrol, som er de kommunale myndighedsopgaver.

Med hensyn til brugernes tilfredshed viste to mindre undersøgelser foretaget i efteråret 2003 i Socialministeriets kommunepanel (15 kommuner), at næsten 40 pct. af de ældre mener, at det er en god ide med valgfriheden, mens kun hver tiende synes at ideen er dårlig.

Desuden oplyste panelkommunerne, at det frie leverandørvalg har betydet en større indsigt i hjemmehjælpsområdets økonomi, og at økonomistyringen har fået et kompetenceløft.

Af indberetningerne til Frit valg databasen fremgår det (pr. 1. september 2004), at

- der er væsentlige prisforskelle mellem de billigste og dyreste kommunale leverandører af hjemmehjælp. F.eks. varierer prisen for praktisk hjælp fra 319 kr. hos den dyreste til 172 kr. hos den billigste;
- antallet af leverandørgodkendelser er stødt stigende.

Af Ankestyrelsens undersøgelse fremgår det, at en meget stor andel af kommunerne vurderer, at frit valg medfører mere administration end tidligere – også på længere sigt.

I forbindelse med Ældreplejens indførelse fik kommunerne i 2002 et permanent rammeløft på 500 mio. kr. til et generelt løft på ældreområdet, herunder til gennemførelsen af frit leverandørvalg med hensyn til hjemmehjælp. Regeringen og Kommunernes Landsforening er enige om, at merbevillingen har resulteret i en bedre og mere individuelt tilpasset hjemmehjælp og flere valgmuligheder for den enkelte. Det undersøges i øjeblikket, hvordan udgiftsudviklingen på ældreområdet kan gøres